

Dünya

Ne Konuşuyor?

16 - 30 Kasım 2024 | YIL: 3 / SAYI: 68

COP-29 Yeşil Bir Gelecek İçin Nükleer Enerjinin Neden Gerekli Olduğunu Kanıtladı

Tedarik Zincirleri Ortadoğu'daki Çatışmaları Nasıl Körüklüyor

Neden Çin ve Hindistan Aniden Bir Araya Geldi?

YÖNETİCİ ÖZETİ

- Yabancı şirketlerin son yıllarda hızlı bir şekilde Çin'den çekilmeye başlamasının arkasında ABD-Çin çatışması, ekonomik duraksama, giderek artan maliyetler, gümrük vergileri ve yerel rekabetin artması yatmaktadır. Samsung, Nintendo ve Foxconn gibi teknoloji şirketleri üretimlerini Tayland ve Vietnam'a kaydırmıştır. BYD ve NIO gibi Çinli büyük otomobil üreticileri yüzünden Suzuki markası üretimini azaltmış, Hyundai ise fabrikalarını kapatmıştır.
- Orta Doğu'da devam eden çatışmalar küresel ticaret rotaları üzerinde sorun oluştururken, bazı gruplar ve hükümetler tarafından başka amaçlar için kullanıldığı ortaya atılmıştır. İran ve Irak arasında kullanılan tarımsal ürün ticaret rotasının İran bağlantılı gruplar tarafından yasaklı tarım ürünü ve silah kaçakçılığı için kullanıldığı vurgulanmıştır. Son yıllarda İran, Suriye, Lübnan, Irak, Ürdün ve Suudi Arabistan'da uyuşturucu ticareti ciddi oranda artmıştır.
- Almanya'da sanayi sektöründe yaşanan kriz giderek artmaktadır. Alman otomotiv devi Volkswagen'in bir süredir kriz yaşadığı medyada oldukça konuşulmuştur. Çinli markaların otomotiv endüstrisinde yükselmesi ile BMW, Volkswagen ve Mercedes-Benz gibi Alman otomobil markalarının satışları düşmüştür. Ford ve Volkswagen bazı bölgelerdeki fabrikalarını kapatırken, Alman otomotiv endüstrisinde 60.000 kişi işten çıkarılmıştır. Volkswagen, şirket olarak %3,5 marka kazancının az olduğunu bunun en az %6,5 olması gerektiğini, genel şirket kazancının ise en az %10 olması gerektiğini düşünmektedir.
- Dünya üzerinde en kalabalık nüfusa sahip iki ülke olan Çin ve Hindistan, kamuoyu beklentilerinin aksine birbirleri ile yakınlaşmaya başlamıştır. Ekim ayı sonunda Çin ve Hindistan ilişkilerinde iyileşme görülürken, sıkıntılı olan Himalaya sınırında anlaşmaya varılarak binlerce askerin geri çekilmesi sağlanmıştır. İki ülke de sınırda asker konuşlandırmanın insan, para ve malzeme israfı olduğunu düşünmektedir. Çin'in Hindistan ile yakınlaşması ve ilişkilerinde yumuşama görülmesi ABD açısından bazı riskleri ortaya çıkarmıştır.

- 2024 yılı Eylül ayında Rus Nükleer Doktrini güncellediğini duyuran Putin, başta Avrupa olmak üzere birçok ülkeyi tedirgin etmiştir. Rusya'nın tüm söylemlerinin başta sadece Ukrayna için değil aynı zamanda NATO için de önemli bir tehdit oluşturduğu belirtilmiştir. Rusya'nın Ukrayna'ya yönelik olası bir nükleer saldırı gerçekleştirmesi durumunda NATO ülkelerinin Rusya'ya aynı ölçüde karşılık vereceği düşünülmektedir.
- Azerbaycan'ın başkenti Bakü'de gerçekleştirilen COP-29 Zirvesi, kamuoyu tarafından ilgiyle takip edilmiştir. Ülkelerin nükleer enerjiye yönelimi 2022 yılında başlayan Rusya-Ukrayna Savaşı ile hız kazanmıştır. Yenilenebilir enerji kaynaklarının yeterli olmadığı durumda daha fazla enerji sağlayabilen nükleer enerji santralleri ülkeler için büyük önem arz etmektedir. Uluslararası Enerji Ajansı, gelecekte nükleer enerji üretiminin artacağını ve özellikle gelişmekte olan ekonomilerde daha hızlı büyüyeceğini öngörmektedir. COP-29'da 31 ülkenin 2050 yılına kadar nükleer kapasiteyi üç katına çıkarma taahhüdü, nükleer enerjinin karbonsuz gelecekteki önemli payını vurgulamıştır.
- Fransız cerrah Youness Ahallal, Çin menşeli Toumai Robot sayesinde Fas'ta yaşayan prostat kanseri bir hastanın ameliyatını 12.000 km mesafeden başarılı bir şekilde gerçekleştirmiştir. Ameliyat, anlık olarak uzaktan bağlantı sağlayan, yüksek çözünürlüğe sahip ultra hassas Toumai Robot ile yapılmıştır. Ameliyat eden ve olan kişi arası gidiş dönüş mesafesi 30.000 km olmuş ve rekor kırılmıştır. Çin'de 5G teknolojisinin yaygınlaşması ile bu tarz uzaktan ameliyat uygulamaların yaygınlaşacağı ve daha fazla hastanın en kısa sürede bir yere gitmeden uzaktan ameliyat olabileceği belirtilmiştir.

DÜNYA NE KONUŞUYOR?

16-30 Kasım 2024

Bu Rapor, **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)** tarafından özel olarak hazırlanmıştır.

Bu yayının tüm hakları KOSAM'a aittir. KOSAM'ın izni olmadan yayının tümünün veya bir kısmının elektronik veya mekanik (fotokopi, kayıt ve bilgi depolama vd.) yollarla basımı, yayımı, çoğaltılması veya dağıtımı yapılamaz. Kaynak göstermek sureti ile alıntı yapılabilir. Bu yayındaki tüm fikirler tamamen derlenen enstitüler, yayınlayan yazarlara aittir ve KOSAM'ın yayın politikalarını yansıtmamaktadır.

COPYRIGHT © 2024

KOSAM - Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi

Akabe Mah. Alaaddin Kap Cd. No:130 D:H, 42020 Karatay / Konya TÜRKİYE

Tel: 0539 897 21 01

www.kosam.org

info@kosam.org

İçindekiler

A. EKONOMİ	1
1. Yabancı Şirketlerin Çin'den Hızla Çekilmesi / Research Institute of Economy, Trade and Industry (Japonya)	1
2. Tedarik Zincirleri Ortadoğu'daki Çatışmaları Nasıl Körüklüyor? / Chatham House (İngiltere)	2
3. Trump Dijital Ticarete Başladığı İş Bitirmeli / Wilson Center (ABD)	3
4. Volkswagen'in Krizi Almanya'nın Krizidir / Rosa Luxemburg Stiftung (Almanya)	4
5. Japonya Trump 2.0'a Hazırlanıyor / Council on Foreign Relations (ABD)	6
6. Çin'in 'Hassas Teknoloji' Sektörlerine Yönelik Yeni Kısıtlamalar / Asia Pacific Foundation of Canada (Kanada)	8
7. Ekonomideki Gidişatı Tersine Çevirmek İçin Hızlı ve Hedefe Yönelik Eylemler Gerekliyor / China Development Institute (Çin)	9
8. Avusturya'nın Sanayi ve İnşaat Sektörü / Austrian Institute of Economic Research (Avusturya)	10
B. POLİTİKA	12
1. Akdeniz Limanları: Tüm Bölge için İstikrar ve Refaha Giden Yolun Açılması / Italian Institute for International Political Studies (İtalya)	12
2. Ticaret, Teknoloji ve Tayvan / European Union Institute for Security Studies (Fransa)	13
3. Meloni-Musk İttifakı Avrupa İçin Ne Anlama Geliyor / European Council on Foreign Relations (Almanya)	14
4. Trump 2.0 ve Orta Doğu / Observer Research Foundation (Hindistan)	16
5. Neden Çin ve Hindistan Aniden Bir Araya Geldi? / Foreign Policy (ABD)	17
6. Rusya'nın Nükleer Silah Tehdidi / Chatham House (İngiltere)	18
7. Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Rolü / Council on Foreign Relations (ABD)	20
C. ÇEVRE	22
1. COP-29 Yeşil Bir Gelecek için Nükleer Enerjinin Neden Gerekli Olduğunu Kanıtladı / Belfer Center (ABD)	22
2. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Giden Yol / Observer Research Foundation (Hindistan)	24

3. İklim Göçünü Anlamak / RAND (ABD).....	25
4. COP29 ile Kentsel Gıda Sistemlerini Masaya Yatırmak / ODI (Birleşik Krallık).....	27
5. Kentsel Düşünmek: Küresel ve Ulusal Karbondan Arındırma Çabaları / Centre for Cities (İngiltere)	28
D. SOSYAL.....	30
1. Kriz Durumunda Sivillerin Korunması: Cenevre Sözleşmeleri / The Peace Research Institute Oslo (Norveç).....	30
2. Çin Yapımı Robot ile Uzaktan Kanser Ameliyatı Yapıldı / Xinhua Silk Road Information Service (Çin)	31
E. TEKNOLOJİ.....	33
1. Afrika'da Sağlık Hizmetleri: Gelişen Teknolojiler / Brookings (ABD).....	33
2. Brezilya'da Dijital İçerik Üretimi %30 Artarken, İş Piyasası Canlanıyor / FGV (Brezilya)	34
F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER	36

A. EKONOMİ

1. Yabancı Şirketlerin Çin'den Hızla Çekilmesi / Research Institute of Economy, Trade and Industry (Japonya)

Yabancı şirketlerin son yıllarda hızlı bir şekilde Çin'den çekilme nedenlerinin başlıcaları; ABD-Çin çatışması, ekonomik duraklama, artan maliyetler, sıkı güvenlik düzenlemeleri ve yerel rekabetin artmasıdır. Bu durum, Çin'in cazibesini azaltırken, ASEAN ve Hindistan gibi alternatifleri öne çıkarmakta ve şirketler yerelleşme stratejileriyle bağımlılıklarını azaltmaktadır. ABD'nin ekonomik güvenlik politikaları da bu eğilimi desteklemektedir.

Elektronik Cihaz Endüstrisi: Artan maliyetler, ABD-Çin ticaret gerilimleri, yerel rekabet ve COVID-19, birçok yabancı elektronik şirketinin Çin'deki operasyonlarını küçültmesine yol açmıştır. Huawei, Xiaomi ve Lenovo gibi firmalar küresel pazarda güçlenirken, tedarik zinciri aksaklıkları "Çin + 1" stratejisini tetiklemiştir. Foxconn, Samsung ve Nintendo gibi şirketler, üretimlerini Hindistan, Vietnam ve Tayland'a kaydırmıştır.

BT Endüstrisi: Çin'in sıkı veri yasaları, yerel rekabet ve sansür, yabancı BT şirketlerini Çin'den ayrılmaya zorlamıştır. Baidu ve Alibaba gibi devler pazar payını artırırken, Google, Facebook ve LinkedIn gibi platformlar çeşitli nedenlerle faaliyetlerini durdurmuştur. IBM, Ar-GE faaliyetlerini başka ülkelere taşımayı planlamaktadır.

Otomobil Endüstrisi: BYD ve NIO gibi Çinli elektrikli araç (EV) üreticilerinin yükselişi, elektrikli araçlara geçiş ve ticaret gerilimleri yabancı şirketleri Çin'den çekilmeye itmiştir. Çin'de küçük araçlara olan talep orta ve büyük ölçekte araçlara yönelince, Suzuki'nin üretim hacmi 2010 yılına kıyasla %70 oranında azalmıştır. Benzer şekilde Hyundai markasının satışları da azalmış ve fabrikalarını kapatmıştır. Çin çelik sektöründe de benzer bir çıkış trendi gözlemlenmiştir.

Perakende Sektörü: E-ticaretin yayılması, yerel rekabetin artışı ve ekonomik durgunluk, yabancı perakendecilerin Çin'den çekilmesine neden olmuştur. Carrefour ve Tesco hisselerini satarak Çin'den ayrılmış, Lotte Mağazası Çin-Güney Kore gerilimleri nedeniyle

son mağazasını da kapatmıştır. Isetan Mitsukoshi, mağazalarının çoğunu kapatarak operasyonlarını küçültmüştür.

Erişim: <https://www.rieti.go.jp/en/china/24101601.html>

Anahtar Kelimeler: BT, Çin, Üretim, Yatırım.

2. Tedarik Zincirleri Ortadoğu'daki Çatışmaları Nasıl Körüklüyor? / Chatham House (İngiltere)

Ortadoğu'daki çatışmalar, ulusal sınırları aşarak bölgesel ve küresel ticaretle iç içe geçerken hükümetler, yasadışı tedarik zincirlerinde silahlı gruplarla iş birliği yapmaktadır. Direniş Eksenini oluşturan gruplar, yasadışı faaliyetleri yaygınlaştırarak bölgedeki güç dinamiklerini etkilemektedir.

Irak, bölgesel ticaretin önemli bir merkezi olurken tarım ürünleri bu ticaretin büyük bir parçasıdır. İran, Irak'ın en önemli tarım ürünü tedarikçisidir. Bazı Iraklı siyasi seçkinler İran'la bağlantılı silahlı grupların bu sektörde kontrol sahibi olduğunu iddia etmektedir. Bu gruplar, ulaşım yollarını kontrol ederek tarım ithalatını yasaklanmış tarım ürünleri ve silah kaçakçılığı için kullanmaktadır. İran ve Irak arasındaki tarım tedarik zinciri, yolsuzluk ve silahlı grupların etkisiyle ulusötesi bir sektöre dönüşmüştür. Irak Hükümeti ithalat yasakları koysa da bu önlemler etkisiz kalmıştır. Etkili bir politika için şeffaf yönetim mekanizmaları gerekmektedir.

'Yasadışı' Uyuşturucu Ticareti: Son yıllarda uyuşturucu ticareti İran, Suriye, Lübnan, Irak, Ürdün ve Suudi Arabistan'da artmıştır. İran'la bağlantılı silahlı gruplar, kaçakçılığı kolaylaştırarak yerel toplulukları etkilemiş ve Irak'taki gençlerin %50'si narkotik sektörüne dahil olmuştur. Savunmasız topluluklar, milisler tarafından yasadışı faaliyetlere zorlanmıştır. Captagon (ilaç) kaçakçılığı, Körfez ülkelerini etkileyen ulusötesi bir sorun haline gelmiştir. Bu durum, tarım ve ekonomiyi olumsuz etkileyip bölgedeki şiddeti yaygınlaştırmıştır.

Politika Sonuçları: Yapılan analiz, tarım ürünü ve uyuşturucu ticaretinin aynı ağlar tarafından kontrol edildiğini ortaya koymuştur. Orta Doğu'daki politika ise genellikle

yerel çatışmaları hedef alırken, bölgesel dinamikleri göz ardı etmemektedir. Etkili politika, çatışmanın ulusötesi boyutlarını anlamayı ve bunlarla mücadele etmeyi gerektirmektedir. Yaptırımlar ve askeri müdahaleler genellikle etkisizdir; bunun yerine uluslararası iş birliği ve alternatif geçim kaynaklarının sunulması gerekmektedir.

Kaynak: Chatham House

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2024/11/how-supply-chains-fuel-transnational-conflict-middle-east>

Anahtar Kelimeler: Ortadoğu, Politika, Uyuşturucu Ticareti.

3. Trump Dijital Ticarete Başladığı İş Bitirmeli / Wilson Center (ABD)

Donald Trump, dijital ticaretin önündeki engelleri aşmak için ilk döneminden itibaren harekete geçmeyi planlamıştır. Dijital ticaret, çevrimiçi alışverişten veri alışverişine kadar birçok alanı kapsarken, ABD ekonomisi üzerinde büyük bir etkiye sahiptir. Ancak, dünya çapında uygulanan vergiler ve düzenlemeler dijital ticaretin büyümesini engellemektedir. ABD, 2019 yılında 76 ülkenin katılımıyla Dünya Ticaret Örgütü'nde (DTÖ) dijital ticaretin önündeki engelleri azaltmaya yönelik bir anlaşmayı müzakere etmiştir. ABD, dijital vergilerin kaldırılması ve veri yerelleştirilmesine karşı öncülük etmiştir. Geçtiğimiz temmuz ayında yaklaşık 90 ülke dijital ticaret metnini kabul etmiş,

ancak Biden Yönetimi, Kongre'deki talepler üzerine Ortak Bildiri Girişimi'nden çekilmiştir. Bununla birlikte, ABD'nin geri durması Çin'e fayda sağlamıştır. Senatör Ron Wyden ve Mike Crapo, Biden'ın kararını Çin için bir zafer olarak yorumlarken ABD, dijital ticaretin kurallarını belirlemede liderlik rolünü kaybetmiştir.

Kongre, Trump imzalı ticaret anlaşması olan USMCA'YI kabul ettiğinde, Meclis ve Senato'nun %90'ı dijital ticaret lehine oy kullanmıştır. Trump'ın, ilk döneminde başladığı işi bitirmesi gerektiği ve ABD'nin dijital ticaret konusundaki tercihlerini tam olarak hesaba katmak için DTÖ'nün Ortak Bildiri Girişimini güncellemelidir.

Kaynak: Dilok Klaisataporn

Erişim: <https://www.wilsoncenter.org/article/trump-should-finish-what-he-started-digital-trade>

Anahtar Kelimeler: ABD, Çin, Dijital Ticaret, Donald Trump.

4. Volkswagen'in Krizi Almanya'nın Krizidir / Rosa Luxemburg Stiftung (Almanya)

Alman otomotiv krizi sonu gelmeyen sorunlar ile boğuşmaya devam ederken her bir kriz, bir önceki krizden daha kötü sonuçlara neden olmaktadır. Alman otomobil endüstrisi büyük oranda ihracata odaklanırken, özellikle ABD ve Çin pazarlarına oldukça bağımlıdır.

Çin'in yükselen ve kendisini otomobil endüstrisinde kanıtlamış markaları küresel piyasalara nüfus etmeye başlayarak başta Volkswagen olmak üzere BMW ve Mercedes-Benz'in de satış rakamlarını düşürmüştür.

Almanya'daki otomotiv endüstrisi ve yerel tedarikçileri toplam 60.000 kişiyi işten çıkartmıştır. Ford ve Volkswagen bazı bölgelerdeki fabrikalarını kapatma kararı alırken, 2016 ila 2023 yılları arasında Almanya'daki yerel otomotiv üretimi 5,7 milyon adetten 4,1 milyon adede gerilemiştir. Ancak, üretim adedi düşmesine rağmen Alman markalarının elde ettiği kârlar artmıştır. Üç büyük Alman otomobil markasının dağıtılmamış kârları yaklaşık 250 milyar euroya ulaşmıştır. Lüks segmentte bulunan SUV'lar kompakt modellere nazaran daha az ciro etseler de kâr oranları oldukça yüksektir. Volkswagen'in sahipleri ve yöneticileri %3,5 marka kazancını yeterli bulmazken, marka kazancının en az %6,5 olması, genel şirket kazancının ise %10 seviyesinde olması gerektiğini düşünmektedir. Belirtilen seviyenin altında oluşabilecek kârların hepsi şirket içerisinde olumsuz bir durum olarak görülmektedir.

2023 yılı Volkswagen, Mercedes Benz ve BMW'nin kârı ve dağıtılmamış kârları

Markalar	2023 avro kârı	Avro cinsinden dağıtılmamış kârlar
Volkswagen	22 milyar	147 milyar
Mercedes-Benz	15 milyar	21 milyar
BMW	12 milyar	85 milyar

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere, Volkswagen'in 2023 yılı kârı 22 milyar avro olurken, dağıtılmamış kârı 147 milyar avro seviyesindedir. Mercedes-Benz'in 2023 kârı 15 milyar avro, dağıtılmamış kârı ise 21 milyar avrodur. BMW'nin 2023 yılı kârı 12 milyar avro olurken, dağıtılmamış kârı 85 milyar avrodur.

Avrupa'da ve Almanya'da otomobile olan talep 2016 yılından bu yana sürekli azalmaktadır. Küresel çapta süren çatışma ortamı, devam eden savaşlar, küresel rekabet, altyapının yetersizliği vb. nedenler araç talebini etkilemektedir. 2017-2020 yılları arasında küresel otomobil üretimi 73 milyondan 55 milyon adete kadar gerilemiş ancak 2023 yılında 67 milyon adete yükselmiştir. Ayrıca, 2023 yılında beş yıl öncesine

kiyasla 2 milyon adet daha az araba satışı gerçekleşmiştir. VW Başkanı, Wolfsburg fabrikasında yapılan işçi toplantısında markanın fazla kapasiteye sahip olduğunu belirtip yapılan yatırımlarda yanlış kararlar alındığını kabul ederek, mevcut satış hedefinden 500.000 adet eksik olduklarını vurgulamıştır. VW Yönetim Kurulu, 2024 yılı Eylül ayında gerçekleşen toplantıda mevcut aşırı üretim krizine cevap verebilme adına toplu işten çıkartma, fabrikaları kapatma dahil olmak üzere toplu sözleşmeleri fes etmiştir.

Kaynak: Jochen Eckel

Erişim: <https://www.rosalux.de/en/news/id/52713/volkswagens-crisis-is-germanys-crisis>

Anahtar Kelimeler: Almanya, Otomotiv, Volkswagen.

5. Japonya Trump 2.0'a Hazırlanıyor / Council on Foreign Relations (ABD)

Tokyo, Trump'ın gelmesiyle ABD'nin ekonomi politikasındaki olası dönüşüme karşı endişelidir. Japon yetkililer, güvenlik kaygılarının yanı sıra, Trump'ın Çin ve Meksika'dan gelen mallara yönelik yüksek gümrük vergisi uygulama planını da dikkate almaktadır. Trump'ın müttefik ülkelerle; savunma harcamaları, ticaret dengesi, Hazine tahvili alımları ve döviz manipülasyonu gibi kriterlere dayalı değerlendirmelerinin Japonya'yı zor durumda bırakabileceği düşünülmektedir. Japonya'nın ABD'ye yönelik ticaret fazlası

ve döviz manipölasyonu suçlamaları, Trump'ın dikkatini çekecektir. Ayrıca, artan gümrük vergilerinin Japon tedarik zincirlerine de zarar verebileceği söylenmektedir.

Tokyo, Trump'ın ikinci döneminde Japonya'nın ABD'nin Çin'e yönelik teknoloji ihracatını sınırlama ve ekonomik ayrışma politikalarına uyum sağlamaya zorlanmasından endişelidir. Ayrıca, Trump'ın Dünya Ticaret Örgütü'nden çekilme tehdidi ve Hint-Pasifik Ekonomik Çerçeve'yi (IPEF) kaldırma sözü, Japonya için olumsuz etkiler oluşturacaktır. Japon otomobil üreticileri için elektrikli araç sübvansiyonlarının kalkması olumlu bir gelişme olarak görülürken, ABD sıvılaştırılmış doğal gaz ihracatının Japonya'nın enerji açığını kapatacağı düşünülmektedir.

Kısa vadede Trump'ın politikaları Japonya için yararlı olsa da uzun vadede iklim değişikliği ve mali istikrar gibi sorunlar oluşturabileceği söylenmektedir. Gümrük tarifeleri ve ekonomi politikasında neler olacağı ise henüz belirsizdir.

Kaynak: Kevin Lamarque

Erişim: <https://www.cfr.org/article/japan-braces-trump-20>

Anahtar Kelimeler: Çin, Dünya Ticaret Örgütü, Ekonomi, Japonya, Trump.

6. Çin'in 'Hassas Teknoloji' Sektörlerine Yönelik Yeni Kısıtlamalar / Asia Pacific Foundation of Canada (Kanada)

ABD Hazine Bakanlığı, 2 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecek yeni kısıtlamalar ile, ABD'li kişi ve şirketlerin Çin'in ileri teknoloji sektörlerine yönelik yatırım yapmalarını sınırlamayı hedeflemektedir. Bu düzenlemeler, Washington'un Pekin'in ABD teknolojilerini askeri amaçlar için kullanma yeteneğini sınırlama çabalarının bir parçası olarak uygulanacaktır. Kurallar; yapay zekâ, yarı iletkenler, mikroelektronik ve kuantum hesaplama gibi kritik teknolojileri kapsayacaktır. Otomasyon yazılımı, algılama teknolojileri ve kuantum iletişim sistemleri gibi ürünlere yönelik yatırımlar da etkilenecektir. Kısıtlamalar, Tesla'nın Çin'de yapay zekâ yeteneklerini geliştirmek için veri merkezi kurma planları gibi projeleri karmaşılaştırır.

ABD Hazine Bakanlığı, yürürlüğe girecek kısıtlamalarla Çin'in teknoloji endüstrisine yapılan yatırımları daraltmayı hedeflemektedir. Yeni kurallar, askeri ve güvenlik etkisi olabilecek belirli işlem kategorilerini hedeflerken, halka açık hisse senetleri ve tahviller gibi bazı yatırım kategorilerini hariç tutmaktadır. Bu, Biden Yönetimi'nin "küçük bahçe, yüksek çit" yaklaşımıyla uyumludur. Kurallar, ABD'li kişilerin belirli işlemlerden kaçınmasını veya bildirmesini gerektirirken, ABD'de yaşayan Çinli teknoloji yöneticileri ve yatırımcıları da etkilemesi beklenmektedir.

Kaynak: Asiapasific

Washington'un ortakları ve müttefikleri de benzer politikaları incelemektedir. Avrupa Komisyonu ve İngiltere, kritik teknolojilere yönelik dış yatırımları değerlendirirken, Kanada Çin'in kritik maden sektöründeki yatırımlarını güvenlik açısından incelemekte ve ABD ile esnek bir küresel tedarik zinciri oluşturma konusunda iş birliği yapmaktadır. Pekin, Kasım ayında yabancı yatırım gereksinimlerini gevşetip telekomünikasyon gibi sektörleri açarak ekonomisini canlandırmayı hedeflemektedir. Washington'da ise hem Demokratlar hem de Cumhuriyetçiler, Pekin ile 'stratejik rekabet' konusunda hemfikirlerdir.

Erişim: <https://www.asiapacific.ca/publication/us-outlines-scope-new-curbs-investment-chinas-sensitive>

Anahtar Kelimeler: ABD, Ekonomi, Pekin, Teknoloji, Trump.

7. Ekonomideki Gidişatı Tersine Çevirmek İçin Hızlı ve Hedefe Yönelik Eylemler Gerekliyor / China Development Institute (Çin)

2024 yılının ilk üç çeyreğinde, yurtdışı talebinde yaşanan yavaşlama ve artan belirsizlikler, ihracatın büyüme hızını düşürmüştür. Ancak, ihracat yine de endüstriyel tedarik zincirlerindeki ilgili sektörlerin gelişimine katkı sağlamaya devam etmektedir. İmalat talebi ve yatırımlar, büyük ölçekli ekipman yenilemeleri ve yeni ürünlere yönelik teşvik politikaları ile desteklenmektedir. Altyapı projelerini uygulama hızının artmasıyla, bu alanda da pozitif gelişmeler kaydedilmiştir. Çin'in ekonomik büyümesi %4,8 ile dünya genelinde en üst sıralarda yer alırken, talep yetersizliği önemli bir sorun olarak kalmıştır. Bu durum, kamu bütçe gelirlerinde negatif büyüme ve M1 para arzındaki düşüş ile ekonomik sarmalın derinleşmesine neden olmuştur. Bu döngüyü kırmak için "makro-mikro gevşeme" politikalarının hızla uygulanması gerektiği ifade edilmiştir.

Çin ekonomisinde bazı olumlu gelişmeler yaşanmaktadır. Yüksek teknolojlili imalat sektörü sanayi büyüme oranını geride bırakırken, hizmet sektöründe de kayda değer bir toparlanma görülmektedir. GSYH yıllık %4,8 büyümüş, ancak bu oran ilk yarıya göre %0,2'lik bir yavaşlama göstermiştir. İhracat 2024 yılının ilk üç çeyreğinde %6,2 artarken,

küresel imalat PMI endeksindeki düşüş ve ticaret belirsizlikleri, Eylül ayında ihracat artışını %1,6'ya kadar düşürmüştür.

Yatırımlar açısından, toplam yatırımlar yıllık bazda %3,4, imalat yatırımları ise %9,2 oranında artmıştır. Ancak, altyapı yatırımları %4,1 oranında azalırken, gayrimenkul geliştirme yatırımları %10,1 oranında azalmıştır. Eylül ayında, yatırımların yıllık artışı %3,4 olurken, tüm ana kategorilerde büyüme hızlanmıştır. Aynı dönem imalat yatırımları %9,7 artarken, altyapı yatırımları da önemli bir toparlanma göstermiştir. Tüketici harcamaları ise dalgalı bir seyir izleyerek zayıflamıştır. Üretici Fiyat Endeksi (ÜFE), yıllık bazda %2,0'lik bir düşüş gösterirken, Eylül ayında bu düşüş %2,8'e ulaşmıştır. Tüketici Fiyat Endeksi (TÜFE), özellikle gıda dışı fiyat artışları sebebiyle %0,3 oranında bir artış göstermiştir. ÜFE'nin dördüncü çeyrekteki düşüş hızının yavaşlaması öngörülmektedir.

Kaynak: China Development Institute

Erişim: <https://en.cdi.org.cn/component/k2/item/899-reversing-economic-downward-spiral-swift-and-targeted-action-needed>

Anahtar Kelimeler: Çin, İmalat, Yatırımcı.

8. Avusturya'nın Sanayi ve İnşaat Sektörü / Austrian Institute of Economic Research (Avusturya)

Avusturya ekonomisi 2024 yılının üçüncü çeyreğinde bir önceki çeyreğe kıyasla sadece %0,3 oranında büyüme kaydetmiştir. Ülkede özellikle sanayi ve inşaat sektörü

resesyonda kalmaya devam etmektedir. Ekim ayında mevsim etkisinden arındırılmış işsizlik oranı %7,3 olarak gerçekleşmiştir. Avusturya'daki ekonomik durum mevcut inşaat sektörü ve sanayide yaşanan durgunluk ile şekillenmeye başlamıştır.

Sanayideki zayıflık başta Avrupa Bölgesi'nde olmak üzere ABD 'de oldukça belirgindir. Küresel ticaret ve endüstriyel üretim yaz döneminde sürekli artarken, bunun temelinde gelişmiş ülkeler yerine gelişmekte olan ülkeler yer almaktadır. Gelişmekte olan ülkeler pozitif bir ivme kazanırken gelişmiş ülkelerin sabit kalması büyük oranda Çin'in ithalata olan zayıf talebinden kaynaklanmaktadır. ABD'de ise bireysel tüketimin güçlü şekilde artması ABD ekonomisini desteklerken, üçüncü çeyrekte GSYH'de artış sağlamıştır. Avrupa Bölgesi'nde GSYH büyüme oranı düşük oranda artarken, Paris Olimpiyat Oyunları'nın büyük etkisi olduğu belirtilmiştir.

Erişim: <https://www.wifo.ac.at/en/news/still-no-turnaround-in-austrias-industry-and-construction-sectors/>

Anahtar Kelimeler: Avusturya, Büyüme, Ekonomi, GSYİH, Üretim.

B. POLİTİKA

1. Akdeniz Limanları: Tüm Bölge için İstikrar ve Refaha Giden Yolumun Açılması / Italian Institute for International Political Studies (İtalya)

Akdeniz limanları, jeopolitik zorluklara rağmen bölgenin ve dünyanın istikrarı için kritik öneme sahiptir. Avrupa, Afrika ve Orta Doğu'nun kıyısında bulunan bu limanlar, ticaret ve enerji sevkiyatı için oldukça önemlidir. Limanların sahip oldukları stratejik konumlar ise küresel ekonomiye önemli katkı sunmaktadır. Akdeniz limanları, iş birliği ve diplomasi ile jeopolitik istikrarı güçlendirirken, bölgesel deniz yolları ise küresel güvenlik için hayati önem taşımaktadır.

Akdeniz limanları, yaşanan krizlere rağmen stratejik önemlerini koruyarak ekonomik büyüme ve istikrar sağlamaktadır. Şirketler, Süveyş Kanalı'ndan kaçınmak için gemileri Ümit Burnu'na yönlendirirken, uluslararası güvenlik çabaları da Kızıldeniz'deki güvenliği artırmaktadır. Port Said gibi limanlar, altyapı yatırımlarıyla trafiği ve verimliliğini artırırken, alternatif ulaşım modları da değerlendirilmektedir. Akdeniz limanları, gelecekte konteyner trafiğinin artmasıyla küresel ticarete %30'luk paya sahip olmayı hedeflemektedir. Liman altyapısına yapılan yatırımlar, kargo kapasitesini ve ekonomik çeşitliliği artırarak kıyı şehirlerini cazip ekonomik merkez haline getirmektedir.

Kaynak: ISPI

Akdeniz limanları, doğrudan ve dolaylı iş imkânı oluşturarak ekonomik katkı sağlamaktadır. Liman reformu, istihdamı artırarak bölgesel işsizlik sorunlarına çözüm sunmaktadır. Limanlar, enerji geçişine katkı sağlarken, yenilenebilir enerji projeleri ve alternatif yakıt tesislerinin de gelişmesine katkıda bulunmaktadır.

Erişim: <https://www.ispionline.it/en/publication/mediterranean-ports-paving-the-path-to-stability-and-prosperity-for-the-entire-region-191222>

Anahtar Kelimeler: Akdeniz, Liman, Stratejik Konum, Ulaşım.

2. Ticaret, Teknoloji ve Tayvan / European Union Institute for Security Studies (Fransa)

Trump ekibi, Avrupa Birliği'nin Çin politikasını yavaş ve kararsız bulmaktadır. Ancak AB, ticaret, teknoloji ve Tayvan'a odaklanarak hızlı bir adım attığı takdirde etkili olabileceği düşünülmektedir. Trump'ın Tayvan konusunda kritik bir yaklaşım benimseyebileceği ve yeni bir "Çin anlaşması" yapabileceği belirtilmiştir. AB için Trump'ın Çin ile başka bir anlaşma yapması oldukça risklidir. Trump'ın, Avrupa'yı Çin'e baskı yapma konusunda ikna edebileceği, ancak Çin'in buna karşılık bir misilleme yaparak Avrupa'yı ABD'den daha savunmasız durumda bırakabileceği belirtilmiştir.

Trump'ın ticari dengesizlik konusundaki kararlılığı, tarifelere dayalı yeni bir ticaret savaşını başlatmak ihtimali taşımaktadır. Bu yaklaşım, Çin'in etkisini azaltmayı ve ABD'nin üstünlüğünü korumayı hedeflemektedir. Trump'ın yardımcıları, Tayvan'a verilen desteğin stratejik önemini vurgulamaktadır. AB'nin hızlı bir şekilde kritik adımlar atarak iş birliğini güçlendirmesi gerekmektedir. Çin'in Rusya'ya yönelik desteği, AB'nin sertleşmesini hızlandırmıştır.

AB ve G7, Çin'in aşırı üretim kapasiteleri sebebiyle küresel ticaretin bozulduğunu iddia etmektedir. AB'nin, stratejik mallar için ticaret çarpıklığını azaltmaya yönelik bir çerçeve sunabileceği, teknoloji alanında ise AB ve ABD'nin Çin'in yarı iletken kapasitesine karşı ortak adımlar atarak iş birliği yapabileceği belirtilmiştir. AB, Tayvan Boğazı'ndaki statükoyu korumayı taahhüt ederken, kriz önleme kapasitesini de artırmaya devam

etmektedir. Avrupa'nın Çin'e karşı bu stratejileri hızlı bir şekilde uygulamaması durumunda, Trump'ın tek taraflı eylemlerinin AB'ye zarar vereceği öngörülmektedir.

Kaynak: EUISS

Erişim: <https://www.eiss.europa.eu/content/trade-tech-and-taiwan-crafting-transatlantic-china-agenda>

Anahtar Kelimeler: AB, Çin, Tayvan, Ticaret, Trump.

3. Meloni-Musk İttifakı Avrupa İçin Ne Anlama Geliyor / European Council on Foreign Relations (Almanya)

Elon Musk'ın teknolojik ilerleme vizyonu, İtalya Başbakanı Giorgia Meloni'nin milliyetçi gündemiyle örtüşerek, İtalya'nın sağcı hareketine modern bir kültürel çerçeve sunarken, Avrupa Birliği için çeşitli zorluklar oluşturmaktadır. Geçtiğimiz hafta Musk, Meloni'nin Arnavutluk'ta yabancı göçmenleri alıkoyma politikasını desteklediği için İtalya Cumhurbaşkanı Sergio Mattarella'dan eleştiri almıştır. Musk, Meloni'nin liderliğinde İtalyan sağ kesim için kültürel bir referans noktası haline gelirken, teknolojiyi, uzay araştırmalarını ve sınırsız konuşma özgürlüğünü benimseyerek, İtalyan sağcılarına entelektüel parlaklık sunan bir figür olmuştur. Elon Musk, Filippo Tommaso Marinetti'nin İtalyan Fütürizmi'ni yansıtarak teknolojik ilerleme ve toplumsal değişim konusunda cesur

bir vizyona sahiptir. Marinetti'nin hız ve yenilikle geçmişten kopuşu savunması, Musk'ın elektrikli arabalar ve uzay araştırmalarıyla benzerlik göstermektedir.

Musk, Avrupa'nın teknolojik egemenliğini şekillendirirken, görüşlerinin Avrupa'nın ana akım politikalarından sapması istikrarsızlık oluşturacaktır. Musk ve Meloni'nin ortak görüşlerinin, katı sınır politikalarına ve İtalya'nın Ukrayna tutumuna etkide bulunabileceği, ancak bu durumun Avrupa'nın birleşik tutumunu zayıflatabileceği söylenmektedir. Meloni'nin stratejisi, özellikle savunma ve teknoloji politikalarında güçlü bir Avrupa fikir birliği oluşturmayı hedeflemektedir.

ABD ile ikili anlaşmalar yapmak yerine, İtalya'nın Avrupa'nın tepkisini şekillendirmede liderlik etmesi, Fransa ve Almanya ile ortak bir koordinasyonu gerektirmektedir. Ancak, Meloni'nin milliyetçi eğilimleri, Avrupa Birliği yerine ulusal çıkarları ön plana çıkarabilir. Bu nedenle Avrupa Komisyonu Başkanı Von der Leyen, Meloni ile iş birliği yaparak güçlü bir AB konumu oluşturma şansına sahiptir. Meloni-Musk ortaklığı, yeni bir fütürizm vizyonu sunarken, somut faydalar için Meloni'nin iç önceliklerini Avrupa hedefleriyle dengelemesi gerekmektedir.

Kaynak: Michelle Farsi

Erişim: <https://ecfr.eu/article/the-new-futurism-what-a-meloni-musk-alliance-could-mean-for-europe/>

Anahtar Kelimeler: Elon Musk, İtalya, Meloni, Politika.

4. Trump 2.0 ve Orta Doğu / Observer Research Foundation (Hindistan)

Orta Doğu'da birçok ülke Trump'ın zaferiyle bölgeye istikrar geleceğini düşünürken, Trump'ın öngörülemez karakteri ABD politikalarının geleceğini belirsizleştiriyor. İsrail ve Filistin arasında devam eden çatışma ortamı Lübnan'a sıçradıktan sonra bölgedeki tansiyon ciddi şekilde yükselmiştir. Uzmanlar ise Trump'ın bölgedeki düşmanlıkları durduracağı ve İran'a karşı daha sert bir duruş sergileyeceğini düşünmektedir.

Trump'ın önceki Başkanlık döneminde Orta Doğu'da nispeten daha sakin bir havanın hâkim olduğu belirtilirken, günümüzde tarafları ateşkese ikna etmek için zorlu bir görev üstlenmesi beklenmektedir. Orta Doğu'da Suudi Arabistan Prensi Muhammed bin Selman, İsrail ve ABD'yi İran'ın egemenliğini tehdit etmemesi konusunda uyarırken, olası bir İsrail-İran savaşı durumunda dahil olmayacaklarını bildirmiştir.

Trump'ın yönetime gelmesiyle İran'a karşı sert politikalar uygulaması beklenirken, Orta Doğu'da ABD askerlerine yönelik gerçekleştirilen saldırılar sonrasında bölgede kalan yaklaşık 900 askerini geri çağırarak istemiş ancak o dönem kendi danışmanları tarafından bu düşüncesi uygulanmamıştır. ABD Adalet Bakanlığı, İran'ın Trump'a suikast düzenleyeceğini iddia etmiş ancak İranlı makamlar bu iddiaları reddetmiştir. Trump ve İran arasında devam eden çatışmanın ileride bir aksiyona dönüşme ihtimaline pozitif bakılmaktadır.

Kaynak: Getty

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/trump-2-0-unpredictability-and-a-middle-east-on-edge>

Anahtar Kelimeler: Çatışma, Orta Doğu, Savaş, Trump.

5. Neden Çin ve Hindistan Aniden Bir Araya Geldi? / Foreign Policy (ABD)

Ekim ayı sonlarında, Hindistan-Çin ilişkileri iyileşme göstermiştir. Hindistan, Çin ile tartışmalı Himalaya sınırında devriye hakları konusunda anlaşmaya vararak binlerce askerin geri çekilmesini sağlamıştır. Bu durum, 2020 yılı haziran ayında yaşanan Galwan Vadisi çatışmasının ardından önemli bir gelişme olmuştur. Ayrıca, Hindistan Başbakanı Narendra Modi ve Çin Devlet Başkanı Xi Jinping, Rusya'daki BRICS zirvesinde bir araya gelmiştir. Hindistan ekonomisi %7 oranında büyürken, daha yüksek büyüme hedefleri için Çin yatırımları ve ürünlerine ihtiyaç duymaktadır. Çin'in yıllık büyüme oranı %3-4 civarına yükselirken, Hindistan cazip bir yatırım ve ihracat hedefi haline gelmektedir.

Kaynak: Biju Boro

İkinci faktör, Galwan sonrası devasa askeri konuşlandırmaların insan, para ve malzeme israfı olduğunu gören her iki taraf, Doğu Ladakh'ta kesin bir askeri zaferin imkânsız olduğunu kabul etmiştir. Hindistan için Çin ve Pakistan ile iki cepheli bir çatışma tehlike

arz etmektedir. Çin ise Tayvan ve Güney Çin Denizi'ndeki potansiyel çatışmalar nedeniyle batı sınırlarını istikrara kavuşturmayı istemektedir. Hindistan, Çin'e karşı stratejik endişeler nedeniyle ABD'nin ortağıdır, ancak demokratik gerileme, insan hakları ve bir Sih aktivistine suikast iddiaları üzerine Washington ile gerilim yaşamaktadır. Modi'nin Çin ile barışarak, ABD'ye stratejik alternatiflere sahip olduğunu gösterebileceği vurgulanmıştır. Çin açısından Hindistan'ı tarafsızlığa itmek, ABD ile gerilimler sürerken koalisyonu zayıflatmak adına stratejik bir hamle olarak görülmektedir.

Erişim: <https://foreignpolicy.com/2024/11/20/china-india-border-detente-trump/>

Anahtar Kelimeler: ABD, BRICS, Çin, Hindistan, Tayvan.

6. Rusya'nın Nükleer Silah Tehdidi / Chatham House (İngiltere)

27 Şubat 2022 tarihinde Putin, Rusya'nın nükleer güçlerini "özel savaş görevi moduna" geçirme emri vermiştir. Bu adım, Rusya'nın nükleer silah fırlatma protokolleri açısından önemli bir anlam taşımaktadır. 2022 yılı Eylül ayında ise Ukrayna'nın karşı saldırılarıyla kazanımlar elde ettiği bir dönemin ardından, Putin daha güçlü nükleer tehditlerde bulunmuştur. Rus nükleer doktrinindeki bir değişikliğe işaret ederek, nükleer silah kullanım eşiğini "varoluşsal tehditten" toprak bütünlüğüne yönelik bir tehdide indirmiştir.

2024 yılı Eylül ayında Putin, 2020 yılında yayımlanan Rus nükleer doktrinini güncellendiğini duyurmuştur. Bu güncelleme 19 Kasım 2024 tarihinde yayımlanmış ve nükleer silah kullanım eşiğini resmi olarak düşürmüştür. 2020 doktrini, nükleer silahların "kendisine ve/veya müttefiklerine karşı nükleer ya da diğer kitle imha silahlarının kullanılmasına karşılık olarak veya devletin varlığının tehdit altında olduğu durumlarda" kullanılacağını belirtirken; 2024 yılında yayımlanan "Rusya Federasyonu Devlet Politikasının Nükleer Caydırıcılığa İlişkin Yeni Temel İlkeleri", bu eşiyi "egemenliğe veya toprak bütünlüğüne yönelik kritik tehditler" durumuna genişletmiştir.

Rusya'nın söylemleri, nükleer tehditlerin sadece Ukrayna için değil, NATO için de doğrudan bir tehdit olduğunu ve daha uzun menzilli, daha yüksek verimli nükleer silahlara atıfta bulunabileceğini göstermektedir. Rusya'yı caydırmaya yönelik tüm

diplomatik girişimlerin başarısız olması durumunda NATO ülkeleri, depolama alanlarını ve füze konuşlandırma alanlarını önceden bombalayarak fırlatmayı önlemek amacıyla müdahale etmeye karar verebilmektedir. Ancak böyle bir saldırı, Rusya'nın daha büyük bir saldırıya yol açma ihtimalini artırmaktadır.

Rusya Ukrayna'ya nükleer silahlar ile saldırırsa, NATO ülkeleri büyük olasılıkla Ukrayna'yı çevreleyen ülkeleri etkilediği gerekçesiyle karşılık verecektir. NATO, Rusya'nın stratejik varlıklarına saldırmak için konvansiyonel güç ile ya da nükleer silah kullanarak aynı şekilde karşılık verecektir. Ancak, her iki senaryo da NATO'nun Rusya ile büyük bir savaşın içine çekilmesi anlamına gelmektedir.

2024 yılı Ekim ayında Ukrayna Devlet Başkanı Volodimir Zelenski, Ukrayna'nın kendi nükleer silahlarını geliştirmektense NATO'ya katılmayı tercih ettiğini açıklamış ve "Ukrayna'nın hayatta kalması ancak NATO'ya katılarak ya da Kiev'e nükleer silah vererek sağlanabilir. NATO ülkeleri savaşta değil. NATO ülkelerinde insanlar hayatta. İşte bu yüzden NATO'yu seçiyoruz. Nükleer silahları değil," demiştir.

Kaynak: Chatham House

Erişim: <https://www.chathamhouse.org/2022/03/how-likely-use-nuclear-weapons-russia>

Anahtar Kelimeler: NATO, Nükleer, Rusya, Ukrayna.

7. Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin Rolü / Council on Foreign Relations (ABD)

2002 yılında kurulan Uluslararası Ceza Mahkemesi (ICC), savaş suçlularını, soykırım suçlularını ve insanlığa karşı işlenen suçluları yargılamayı amaçlamaktadır. Bazı kesimler, mahkemenin suçluları caydırdığı ve adalet sağladığını savunurken, birçok ülke mahkemeyi aldığı kararlar nedeniyle eleştirmektedir. II. Dünya Savaşı sonrası Müttefikler, Nazi yetkililerini yargılamak için Nürnberg Davalarını başlatmıştır. Ancak daimî bir savaş suçları mahkemesi fikri, 1990'lara kadar geniş destek bulamamıştır. BM, eski Yugoslavya ve Ruanda'da geçici mahkemeler kurulmuş, ancak verimsiz bulunmuştur.

Roma Statüsü'ne taraf 124 ülke bulunurken, Çin, Hindistan, Suudi Arabistan ve Türkiye dahil 40 ülke anlaşmayı imzalamamıştır. 2015 yılında ICC, ABD'nin karşı çıkmasına rağmen Filistin'i üye olarak kabul etmiştir. Bazı ülkeler özellikle Mısır, İran, İsrail, Rusya, Sudan ve Suriye, tüzüğü imzalarsa da onaylamamıştır. Ermenistan, 2024 yılında Roma Statüsü'nü onaylayarak ICC'ye katılan son ülke olmuştur. Burundi ve Filipinler, ICC'nin soruşturma başlatmasının ardından mahkemeden çekilmiştir. ICC, dört suç kategorisi üzerinde yargı yetkisine sahiptir: soykırım, savaş suçları, insanlığa karşı işlenen suçlar ve saldırganlık suçları. Mahkeme, üye devletler veya BM Güvenlik Konseyi'nin önerisiyle, ya da savcının inisiyatifiyle soruşturma başlatabilmektedir.

Savcı, soruşturma açmadan önce suçların "yeterli ağırlıkta" olduğunu belirlemektedir. Soruşturma başlatıldığında, kanıt toplamak için müfettişler görevlendirilir ve tutuklama emirleri yargı tarafından onaylanır. Duruşma öncesi yargıçlar, davanın yargılanıp yargılanmayacağına karar verir. Mahkûmiyet için üç yargıcın en az iki oyu gereklidir. Sanıklar, temyiz için ICC'nin beş yargıcına başvurabilir. ICC, ulusal mahkemeleri tamamlar ve yalnızca 2002 sonrasında işlenen suçlarla ilgilenir. Kendi polis gücü yoktur, bu yüzden tutuklama işlemleri üye devletlerin iş birliğine dayanır.

2024'te ICC'nin bütçesi 187 milyon dolar olup, çoğunluğu üye ülkelerden gelmektedir. En büyük katkılar Japonya, Almanya, Fransa ve Birleşik Krallık tarafından sağlanmaktadır. ICC, Afrika ve Venezuela gibi bölgelerde soruşturmalara başlamıştır. Öne çıkan soruşturmalar arasında, 2021'de başlayan Venezuela'daki insanlığa karşı suçlar ve

2022’de başlatılan Rusya-Ukrayna savaşıyla ilgili soruşturma yer almaktadır. 2023 yılı Mart ayında ICC, Putin için tutuklama emri çıkarmıştır. Filistin, 2018 yılında Gazze ve Batı Şeria’da işlenen suçlar için soruşturma talep etmiştir. 2023 yılı sonunda, İsrail-Filistin Savaşı da ICC’ye sevk edilmiştir.

Kaynak: Reuters

Erişim: <https://www.cfr.org/background/role-icc>

Anahtar Kelimeler: ABD, Afrika, İsrail, Rusya.

C. ÇEVRE

1. COP-29 Yeşil Bir Gelecek için Nükleer Enerjinin Neden Gerekli Olduğunu Kanıtladı / Belfer Center (ABD)

Nükleer enerji, yüksek güvenilirlik ve temel yük üretme yetenekleriyle yenilenebilir enerjileri tamamlayarak istikrarlı bir güç kaynağı sunabilmektedir. Azerbaycan'da gerçekleştirilen COP-29, iklim eylemi için önemli bir fırsat sunarken, COP-28'de başlatılan küresel girişimleri sürdürmektedir. Geçen yıl 25 ülkenin imzaladığı Üçlü Nükleer Enerji Bildirgesi, nükleer kapasitenin 2050 yılına kadar üç katına çıkarılmasını hedeflemektedir. Nükleer enerjiye olan ilgi, Rusya'nın Ukrayna'yı işgalinin ardından artan enerji güvenliği endişeleriyle güçlenmiştir. Avrupa Komisyonu Başkanı Ursula Von der Leyen de nükleer enerjiyi desteklemeye başlamıştır. Küresel teknoloji devleri, küçük modüler reaktörlere yatırım yaparak bu trende katılmaktadır.

Nükleer Enerji Durumu: Fosil yakıt bazlı temel yük üretiminin değiştirilmesi, net sıfır emisyon hedeflerine ulaşmanın büyük zorluklarından birisidir. Nükleer enerji, yüksek güvenilirliği ve temel yük üretme yetenekleriyle, bu boşluğu doldurarak güvenli, emisyonsuz bir alternatif sunmaktadır. Uluslararası Enerji Ajansı, nükleer enerji üretiminin artacağını ve özellikle gelişmekte olan ekonomilerde büyüyeceğini öngörmektedir. Ancak, nükleer enerji yüksek maliyetler ve tedarik zinciri sorunları gibi zorluklarla karşı karşıyadır. Nükleer enerji bir kez inşa edildiğinde, düşük işletme maliyetleri ve uzun vadeli fiyat öngörülebilirliği sağlamaktadır.

COP-29'un Dönüştürücü Gelişmeleri: COP-29 Bakü'de, 31 ülkenin 2050 yılına kadar nükleer kapasiteyi üç katına çıkarma taahhüdü, nükleer enerjinin karbonsuz gelecekteki rolünü vurgulamıştır. Yeni nesil küçük modüler reaktörler (SMR) ve gelişmiş reaktörler, nükleer enerjiyi daha esnek ve uyarlanabilir çözümler haline getirmektedir. Ancak, maliyetlerin düşürülmesi için tasarımların düzene sokulması oldukça önemlidir. ABD, 2035 yılına kadar 35 GW, 2050 yılına kadar ise 200 GW gücünde nükleer enerji kurmayı planlamaktadır.

Finansal Engellerin Ele Alınması: COP-29'da nükleer enerji finansmanı için kamu-özel sektör ortaklıkları ve devlet destekli garantiler gibi yenilikçi mekanizmaların gerekliliği vurgulanmıştır. Azerbaycan, küresel nükleer enerji stratejilerinde önemli bir rol oynamaktadır. COP-29, nükleer enerjiyi küresel ölçekte daha fazla oyuncu ile birleştirmeyi amaçlayan bir köprü işlevi görmektedir. Nükleer enerjinin 2050 hedeflerine katkısı göz önüne alındığında, ivmenin devam etmesi beklenmektedir.

Brezilya'da COP-30'a Bakış: Brezilya'nın ev sahipliği yapacağı COP-30, nükleer enerjiyi küresel iklim stratejilerinin temel bir çözümü olarak daha da pekiştirebilir. Brezilya, Arjantin ve Meksika'da yedi nükleer reaktör bulunurken, konferans bölgesel liderlere küresel çabalarla uyum sağlama fırsatı sunacaktır. COP-29, nükleer enerjiyi düşük karbonlu, güvenilir enerji sağlayan bir çözüm olarak doğrulamıştır. Gelecekteki politikalar, nükleer enerjinin yeşil bir gelecekteki rolünü güçlendirme potansiyeline sahiptir.

Kaynak: Belfer Center

Erişim: <https://www.belfercenter.org/research-analysis/why-cop-29-proved-nuclear-energy-essential-green-future>

Anahtar Kelimeler: Brezilya, Finans, Fosil Yakıt, Nükleer Enerji.

2. Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerine Giden Yol / Observer Research Foundation (Hindistan)

Okyanus, Dünya yüzeyinin üçte ikisini kaplamakta ve yaşam için kritik bir rol oynamaktadır. Oksijen üretimi, iklim ve su döngülerine katkı sağlamaktadır. Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri'nde (SKH 14) okyanusların korunması vurgulanmaktadır. Ancak, insan faaliyetleri okyanus ekosistemlerini tehdit etmekte; plastik atık, asitlenme, ısınma ve aşırı avlanma gibi sorunlar, gıda güvenliği ve insan sağlığını etkilemektedir. Yenilikçi teknolojiler, plastik atık toplama, mercan restorasyonu ve zararlı emisyonları azaltma gibi çözümler sunmaktadır. Ancak, bu teknolojilerin yaygınlaşması; yüksek maliyetler, fikri mülkiyet kısıtlamaları ve finansman eksiklikleri gibi engellerle karşılaşmaktadır.

Birleşmiş Milletler Deniz Hukuku Sözleşmesi (UNCLOS) 1982'de kabul edilerek, deniz teknolojisinin geliştirilmesini ve geliştirmekte olan ülkelerle teknoloji paylaşımını zorunlu kılmaktadır. 266. ve 268. maddeler, deniz koruma, bilimsel araştırmalar, bilgi paylaşımı ve uluslararası iş birliğini teşvik etmeyi amaçlamaktadır. Ancak, bu düzenlemelerin uygulanması sınırlı kalmış olup, gelişmiş ülkeler okyanus teknolojisinden daha fazla fayda sağlamaktadır. Bu durum, mevcut yasal çerçeve ile okyanus teknolojisinin erişilebilirliği arasındaki boşluğu göstermektedir.

Kaynak: Getty

Uluslararası kuruluşlar, okyanus Ar-Ge için fonlar oluşturmali ve özel sektör teşviklerini kamu yararıyla dengelemelidir. Ayrıca, okyanus kirliliğine katkıda bulunan şirketlere karbon kredisi benzeri vergi veya cezalar uygulanarak bu fonlar deniz koruma projelerine yönlendirilebilir. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki iş birlikleri teknoloji transferini kolaylaştırabilir, UNCLOS uyumu sağlanmalıdır. Uluslararası bir izleme sistemi, okyanus teknolojisi ilerlemesini ve yasal uyumu izleyerek SKH 14 ile uyumu artırabilir. Hükümetler, okyanus dostu projelere vergi teşvikleri, düzenleyici basitleştirmeler ve Ar-Ge hibe desteği sunarak katkı sağlayabilir. "Mavi ekonomi" bölgeleri, okyanus dostu teknolojilerin hızlı test edilmesini mümkün kılabilir.

Erişim: <https://www.orfonline.org/expert-speak/unlocking-ocean-innovation-a-pathway-to-sustainable-development-goals>

Anahtar Kelimeler: Çevre Kirliliği, Okyanus, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri.

3. İklim Göçünü Anlamak / RAND (ABD)

Birçok ülke temsilcisi, iklim değişikliği nedeniyle yaşanan kuraklık, sıcak hava dalgaları ve yağmurları hafifletmeye yönelik COP29 konferansında Azerbaycan'ın Bakü kentinde bir araya gelmektedir. Konular arasında, en çok etkilenen bölgelerde yaşayan insanların ne olacağı da yer almaktadır. ABD'de, iklim değişikliği etkileri giderek artarken, bazı bölgelerde emlak değerleri yükselmeye devam etmektedir. Florida gibi yerler iklim değişikliğine rağmen hızla büyürken, Arizona ise sıcak hava dalgalarına ve su kaynakları krizine rağmen nüfus artışı göstermektedir.

İklim değişikliği, insanların göç etme kararlarını etkileyebilirken, bu kararlar bazen doğrudan iklim ile ilgili olmamaktadır. İklim göçü, insanların iklim değişikliği nedeniyle evlerini terk etmeleri anlamına gelmektedir. Fakat bu süreç çok karmaşık faktörlere bağlıdır. 2050 yılına kadar, Dünya Bankası iklim değişikliği nedeniyle 44 milyon ila 216 milyon insanın ülke içinde göç edeceğini tahmin etmektedir. Ancak, birçok afet nedeniyle iklim göçü geçici olurken, uzun vadeli çevresel değişiklikler kalıcı göçlere yol açabilmektedir. İklim göçmenleri, iklim değişikliğinden etkilenen yerlerde uyum sağlamaya çalışmaktadır. Doğru politikalar ile toplulukların yerinde kalması ve gelişmesi

sağlanabilmektedir. Ayrıca, afet risklerini azaltmak için yapılacak yatırımlar, örneğin dayanıklı altyapı inşası olası yer değiştirme faaliyetlerini engelleyebilir. Ancak, yüksek riskli bölgelerde yeni yapılaşmanın önlenmesi için ulusal yaklaşımlar gerekmektedir.

ABD’de, yerleşim alanlarının sel gibi risklere uygun hale getirilmesi için politika eksiklikleri devam etmektedir. Planlı yer değiştirme, toplulukların yüksek riskli alanlardan daha güvenli bölgelere taşınması olarak tanımlanmaktadır. Ancak bu strateji son çare olarak düşünülmektedir. Taşınması gereken bazı insanlar, kaynak eksiklikleri nedeniyle göç edememekte ve devlet yardımına ihtiyaç duymaktadır. İklim göçmenleri, yeni yerlerinde yardım ve entegrasyon desteği almalıdır. Çoğu, daha iyi yaşam koşulları ve altyapı bulmak için şehirlere göç etmektedir, ancak şehirlerdeki altyapı bu nüfus artışını karşılamakta zorlanmaktadır. İklim değişikliği ile mücadele için atılacak adımlar, gelecekteki zorlukların üstesinden gelmek için hayati öneme sahiptir.

Kaynak: Thomas Mukoya

Erişim: <https://www.rand.org/pubs/commentary/2024/11/understanding-climate-migration.html>

Anahtar Kelimeler: Göçmen, iklim, İklim Değişikliği.

4. COP29 ile Kentsel Gıda Sistemlerini Masaya Yatırmak / ODI (Birleşik Krallık)

Bakü'nün Asya ile Avrupa arasında ticaret yollarındaki konumu, yemek tarihini ve kültürünü şekillendirmiştir. Ziyaretçiler, modern restoranlara dönüştürülen eski kervansaraylarda ve misafirperverlik kültüründe bu mirası hissetmektedir. COP 29 delegeleri için bu durum, gıda sistemlerinin kent kimliği ve dayanıklılığı ile nasıl iç içe geçtiğini hatırlatmaktadır. Ancak, Azerbaycan tarımsal üretiminin %80'inin çöllerde veya yarı kurak bölgelerde gerçekleştiği ve su kıtlığının yoğunlaştığı pek bilinmemektedir. Bakü'nün ünlü yemek kültürü ve gıda arzı, iklim değişikliği sebebiyle tehdit altındadır.

Kentsel Gıda Sistemleri İklim ve Kalkınma Tartışmalarında Merkezi Rolü Hak Ediyor

Şehirler, gıda üretimi ve iklim etkileri üzerinde önemli bir rol oynamaktadır. Mevcut durumda gıda sistemleri şehirdeki sera gazı emisyonlarının %13'ünü oluştururken, bu oranın 2050 yılında %38'e çıkması beklenmektedir. COVID-19, gıda tedarik zincirlerinin kırılganlığını ve düşük gelirli şehir sakinlerinin savunmasızlığını göstermiştir. Şehirdeki gıda sistemleri, iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma için kritik öneme sahiptir.

Gıda Sistemleri Dönüşümüne Öncülük Eden Şehirler

Dünyadaki şehirler sürdürülebilirlikte önemli adımlar atmaktadır. Milano, 2015-2021 arasında okul beslenmesinde emisyonları %43 oranında azaltmıştır. Brezilya'nın Belo Horizonte şehri, "Sıfır Açlık" stratejisiyle gıda sistemlerini kentsel politikalara entegre etmiş, sağlıklı yaşam ve gıda erişimini artırarak aşırı yoksulluğu %17,2'den %5,6'ya düşürmüştür. Bu başarı, ulusal politikalarda olumlu değişimleri tetiklemiştir. Ayrıca, Milano Kentsel Gıda Politikası Paketi (MUFPP), şehirleri sağlık ve sürdürülebilirlik için kapsamlı gıda politikaları geliştirmeye teşvik ederken, küresel ortaklıklar yeniliği desteklemektedir.

İklim ve Kalkınma Politikasının Merkezine Gıda Koymak

İklim ve gıda sistemleri aktörlerinin stratejileri, sürdürülebilir bir dünya için kritik öneme sahiptir. Gıda sistemlerini kentsel iklim planlarına entegre etmek, yerel gıda sistemlerini Ulusal Olarak Belirlenmiş Katkılara (NDC'ler) dahil etmek ve yerel yönetimleri güçlendirmek, bu sürecin temel adımlarıdır. Ayrıca, paydaşların politika oluşturma

sürecine katılımı, gıda sistemlerinin dönüşümünü sağlamaktadır. Kanıta dayalı gıda politikaları için doğru verileri toplamak, şehirler için etkili stratejiler geliştirmede oldukça önemlidir. Şehirler, esnek gıda sistemleri oluşturmak için güçlü desteğe ihtiyaç duyarken gıda, sağlık ve iklim dayanıklılığı açısından kritik rol oynamaktadır.

Kaynak: Varun Tandon

Erişim: <https://odi.org/en/insights/putting-urban-food-systems-on-the-table-with-cop29/>

Anahtar Kelimeler: COP29, Gıda, İklim, Sürdürülebilirlik.

5. Kentsel Düşünmek: Küresel ve Ulusal Karbondan Arındırma Çabaları / Centre for Cities (İngiltere)

Birleşik Krallık'ta Hükümetin emisyonları azaltmak için yapması gereken üç kritik şey vardır. Bunlar; şehirlerin yoğunlaşmasına yardımcı olmak, toplu taşıma sistemlerini geliştirerek ve bisiklet, yaya yollarını artırarak ulaşımda karbon azalımı sağlamak ve şehirlerin yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişini hızlandırmak. Bu adımlar, ulaşımda

karbon emisyonlarını azaltmak ve yenilenebilir enerjiye yatırım yapmak suretiyle net sıfır hedeflerine ulaşılmasına katkıda bulunacaktır.

Daha Fazla Toplu Taşıma, Daha Az Araba:

Kasaba ve şehirlerin tasarımı, sakinlerin ulaşım seçeneklerini önemli ölçüde etkilemektedir. Müstakil konut bulunan bölgelerde toplu taşıma durakları genellikle birbirinden uzaktır ve düşük talep nedeniyle hizmetler yetersizdir. Bu durum, arabaları daha uygun bir seçim haline getirmektedir. Öte yandan, yüksek yoğunluklu alanlar, yakındaki duraklar, sık servisler ve daha yüksek tıkanıklık nedeniyle daha yavaş araba yolculuğu ile toplu taşıma araçlarına daha fazla erişim sunmaktadır. Sonuç olarak, Londra’da toplu taşıma kullanımı Birleşik Krallık’ın diğer bölgelerine göre daha yüksektir.

Konut Isınmasını Karbondan Arındırın:

Birleşik Krallık şehirleri, yerel emisyonları azaltmada önemli mesafe kaydederken, daha başarılı olma potansiyeline sahiptir. Şehirlerin yoğunlaşması emisyon azaltımı için faydalıdır; yoğun kentsel alanlarda daha küçük evler ve daireler enerji verimliliği konusunda avantajlı olurken, karbon yayılımı oldukça azdır. Ulusal hükümet, ısı şebekesi imarı gibi politikalarla bu gelişmeleri destekleyebilir. Yoğun kentsel alanlar, ısı kaybını azaltarak ve atık ısıyı kullanarak daha verimli olabilir. Birleşik Krallık, şehirleri yoğunlaştırarak net sıfır hedefine ulaşabilir.

Erişim: <https://www.centreforcities.org/blog/thinking-urban-why-cities-are-the-key-to-global-and-national-decarbonisation-efforts/>

Anahtar Kelimeler: Azerbaycan, Birleşik Krallık, COP29, Karbon Salınımı.

D. SOSYAL

1. Kriz Durumunda Sivillerin Korunması: Cenevre Sözleşmeleri / The Peace Research Institute Oslo (Norveç)

Suriye, Myanmar, Ukrayna, Yemen, Etiyopya, Sudan ve Filistin’de yaşanan savaşlarda birçok ağır savaş suçları işlenmiş ancak herhangi bir ceza uygulanmamıştır. Bu savaşlarda özellikle siviller uluslararası insan hukukunun temelini oluşturan Cenevre Sözleşmeleri tarafından yasaklanmış saldırılar sebebiyle zarar görmüştür. İnsanlık açısından en büyük yıkım sona erdikten sonra (İkinci Dünya Savaşı) artık bir daha sivillerin ölmemesi için temennide bulunulmuş ancak 1990’lı yıllarda tekrar başlayan savaşlar ve soykırımlar sebebiyle siviller zarar görmeye devam etmiştir.

Yaşanan onca savaş, soykırım ve çatışmanın sonucunda 2002 yılında Uluslararası Ceza Mahkemesi soykırım, savaş suçları, insanlığa karşı suçlar, saldırı suçları vb. amacıyla kurulmuştur. 2003 yılında Darfur’da patlak veren ve birçok sivilin ölmesine neden olan iç savaşta Birleşmiş Milletlerin yetersiz müdahalesi eleştirilmiştir. Suriye iç savaşında Rusya’nın Esad yönetimine destek vermesi ve günümüzde hala devam eden İsrail- Filistin savaşında ABD’nin İsrail’e yönelik hem fon hem de mühimmat yardımı devam etmektedir. BM Güvenlik Konseyi’nde İsrail’in Filistin’e yönelik devam eden saldırılarını durdurma çabaları ABD tarafından sürekli veto edilmiştir.

Kaynak: Majdi Fathi

Uluslararası İnsan Hakları Hukuku gereğince savaş ortamında sivillere, hastanelere ve insani yardım personeline yönelik saldırılar yasaklanmış ancak son birkaç yıldır yaşanan savaşlarda hukuki unsurlar göz ardı edilmiştir. Böyle bir durumda insan haklarına olan güvenin zedelendiği ve güvenilirliğinin ciddi manada yitirildiği görülmektedir. Günümüzde sürmekte olan savaşların İkinci Dünya Savaşı'nda şahit olunan yıkımın seviyesine ulaşmayacağı düşünülürken, dünyadaki büyük güçler arasında (ABD, Çin ve Rusya) bir savaş çıkması durumunda Uluslararası İnsan Hakları Hukuku'nun ciddi bir sınav vereceği düşünülmektedir.

Erişim: <https://blogs.prio.org/2024/11/protection-of-civilians-in-crisis-geneva-conventions-at-75/>

Anahtar Kelimeler: Hukuk, İnsan Hakları, Savaş, Soykırım.

2. Çin Yapımı Robot ile Uzaktan Kanser Ameliyatı Yapıldı / Xinhua Silk Road Information Service (Çin)

Fransız cerrah Youness Ahallal, Fas'ta yaşayan prostat kanseri bir hastanın ameliyatını Çin yapımı bir robotu kullanarak yaklaşık 12.000 kilometre uzaktan gerçekleştirmiştir. Ameliyat, anlık olarak uzaktan bağlantı sağlayan, yüksek çözünürlüğe sahip ultra hassas Toumai Robot ile yapılmıştır. Ameliyat olan kişi ve ameliyatı yapan kişilerin gidiş dönüş mesafesine bakıldığında 30.000 kilometre ile yeni bir rekor kırılmıştır. Bu ameliyattan önce yine Toumai Robot yardımıyla ekim ayında Şanghay ile Benin arasında böbrek kisti ameliyatı gerçekleştirilmiş ve toplam gidiş-dönüş mesafesi 27.000 kilometre olmuştur.

Ahallal, uzaktan erişim ile kontrol ettiği cerrahi robotun prostat ameliyatını büyük titizlik ile gerçekleştirdiğini ve karmaşık görünen birçok zorlu ameliyatın da uzaktan bağlantı ile yapılabileceğini vurgulamıştır. Uzaktan bağlantı ile gerçekleştirilen ameliyatlara günümüzde insan hayatını kolaylaştıran önemli bir unsur olmuştur. Bu sayede tedavi görmesi gereken hastanın herhangi bir şekilde ülkeler arası seyahat etmesine gerek duyulmadan uzaktan bağlantı ile tedavi görebilmesi önemli bir gelişme olmuştur.

Toumai Robotunu geliştiren MicroPort MedBot'un Başkanı He Chao, uzaktan bağlantı ile cerrahi operasyon yapabilme kabiliyetini daha da geliştirerek rutin hale getirmeyi

hedeflediklerini belirtmiştir. Çin’de 2024 yılı ağustos ayı itibari ile toplam 5G baz istasyon sayısı 4 milyonu aşarken, 5G ağının gelişmesi ile uzaktan cerrahi potansiyelinin giderek artması beklenmektedir.

Erişim: <https://en.imsilkroad.com/p/343281.html>

Anahtar Kelimeler: Ameliyat, Teknoloji, Sağlık, Uzaktan Cerrahi, 5G.

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

E. TEKNOLOJİ

1. Afrika'da Sağlık Hizmetleri: Gelişen Teknolojiler / Brookings (ABD)

Afrika, 2020-2023 yılları arasında 550 milyon dolar değerinde yatırım çekerek sağlık hizmetlerinde dördüncü sanayi devrimi (4IR) teknolojilerini hızla benimsemiştir. 4IR teknolojileri, sağlık maliyetlerini %19 azaltma, ilaç hatalarını %55 düşürme ve verimliliği %30 artırma potansiyeline sahiptir. Yapay zekâ ve uzaktan çözümlerin 2030 yılına kadar milyonlarca hayatı kurtaracağı öngörülmektedir.

Sağlık Sektöründeki Eğilimler:

Afrika son 50 yılda, beş yaş altı ölüm oranları ve bulaşıcı hastalıkların yükünü azaltarak sağlık göstergelerinde ilerleme kaydetmiştir. 2000-2019 yılları arasında yaşam beklentisi ortalama 10 yıl artmış, özellikle Kuzey Afrika'daki Cezayir, Mauritius, Fas, Tunus ve Cabo Verde gibi ülkeler küresel ortalamanın üzerinde bir yaşam beklentisi elde etmiştir. Ancak, insan sermayesi kıtlığı, zayıf altyapı, finansman eksiklikleri ve sınırlı hastalık tespit kapasitesi gibi sağlık sektöründeki temel zorluklar devam etmektedir.

Kaynak: Reuters

Gelişmekte Olan Teknolojilerdeki Eğilimler:

Afrika'da sağlık sektöründe yaşanan zorluklarını aşmak için ileri seviye teknolojiler devreye girmektedir. Nesnelerin İnterneti (IoT), bulut bilişim ve mobil çözümler, beşerî sermaye eksikliğini gidermeye yardımcı olmaktadır. Örneğin, tele sağlık çözümleri internet erişimi olmayan hastalara ulaşırken, mobil sistemler ilaç envanteri hakkında bilgi sağlamaktadır. 3D baskı ve dron teknolojisi, fiziksel altyapı eksikliklerini gidermekte ve tıbbi malzeme dağıtımını iyileştirmektedir. Fintech, sağlık finansmanını artırarak, ilaç maliyetlerini düşürmektedir.

Yapay zekâ, makine öğrenimi ve biyoteknoloji, Afrika'nın sağlık sistemini dönüştürme potansiyeline sahiptir. Stratejik politika kararları ve bölgesel iş birliği, etkili sağlık hizmeti için ayrıca önemlidir. Afrika'da yerel kurumların güçlendirilmesi, dijital eğitim ve 4IR araçlarının benimsenmesi, beşerî sermaye eksikliği aşamasında yardımcı olacaktır. Bölgesel altyapı yatırımları, özel-kamu ortaklıkları ve yerel liderlerin teknolojiye odaklanması, teknolojilerin ölçeklenmesini sağlayacaktır.

Erişim: <https://www.brookings.edu/articles/health-care-in-africa-emerging-technologies-at-play/>

Anahtar Kelimeler: Afrika, Sağlık, Teknoloji, Yapay Zekâ.

2. Brezilya'da Dijital İçerik Üretimi %30 Artarken, İş Piyasası Canlanıyor / FGV (Brezilya)

Brezilya'da son bir yılda dijital ürün sektöründe dolaylı ve dolaysız yoldan toplamda 389.000 kişi istihdam edilmiştir. Aynı şekilde son bir yılda dijital ürün sektörünün Brezilya ekonomisine katkısı %30 olarak gerçekleşmiştir. Hotmart sponsorluğunda gerçekleştirilen ankete 612 dijital içerik oluşturan birey ve firmalar katılmış ve yapılan anket sonucunda katılımcıların %42'si ana gelir kaynaklarının dijital ürün satışı olduğunu bildirmiştir. Bu grubun geçen yıla göre bu sene gerçekleştirdikleri dijital ürün satışları %154 oranında artmıştır. Ankete katılan ve Hotmart'ı kullanan kişilerin %64'ü ise geçen seneye kıyasla bu sene gerçekleştirdikleri satışların oldukça yükseldiğini belirtmiştir.

Ankete katılan dijital içerik üreticilerin %61'inin 40 yaşının altında olduğu, %59'unun lisans ve %16'sının yüksek lisans mezunu olduğu vurgulanmıştır. Dijital içerik üreticisi olma sebeplerine bakıldığında; %33 yeni para kazanma yöntemi geliştirme, %24 daha fazla kazanç sağlama, %20 zaman açısından özgür olma, %16 coğrafi açıdan özgür olma ve %13 ile girişimciliği sürdürme yer almaktadır. Dijital içerik üreticilerinin %55'i içerik üretiminde yapay zekâ kullandıklarını belirtirken, bunun yaklaşık %83'ü ise yapay zekâyı daha çok görüntü oluşturma ve düzenleme (%80) ve ses oluşturma (%27) işleri için kullandıklarını ifade etmiştir.

Kaynak: FGV

Erişim: <https://portal.fgv.br/en/noticia/digital-content-creation-grows-30-and-boosts-brazilian-job-market-survey-shows>

Anahtar Kelimeler: Brezilya, Dijital, İstihdam, Yapay Zekâ.

F. GERÇEKLEŞTİRİLECEK ETKİNLİKLER

1. Bruegel

Jeopolitika, Ticaret Bloğu ve Dünya Ticaretinin Parçalanması

Çevrimiçi Etkinlik (12.12.2024)

Uluslararası ticaret, birçok ülke için refah ve barış getirmiştir. Ancak, büyüyen sosyal bölünme ve jeopolitik çıkarlar uluslararası ticareti engellemiş ve ülkeleri ticaret bloklarına ayırmıştır. Gerçekleştirilecek etkinlikte, yaşanan bölünmenin sonuçları ve gelecekte neler olabileceği üzerine tartışılacaktır.

Erişim: <https://www.bruegel.org/event/geopolitics-trade-blocs-and-fragmentation-world-commerce>

2. Brookings

Teknolojik Çağda Üretkenliğin Ölçülmesi

Çevrimiçi Etkinlik (16.12.2024)

Doğru şekilde yapılan üretkenlik ölçümü, ülkeler açısından ekonomik büyümeyi anlamak için oldukça önemlidir. Gerçekleşecek etkinlikte, ekonomi içerisinde sektör bazlı üretkenlik ölçümü konunun uzmanları tarafından istişare edilecektir.

Erişim: <https://www.brookings.edu/events/measuring-productivity-in-an-age-of-technological-change/>

3. Belfer Center for Science and International Affairs

Orta Doğu Diyalogu

Çevrimiçi Etkinlik (19.12.2024)

Etkinlikte, her dönem birçok katılımcı ile yapılan Orta Doğu'nun mevcut durumu, yaşanan savaşlar, çatışmalar, bölgedeki beklentiler ve barışa yönelik çabalar uzmanlar ve araştırmacılar tarafından masaya yatırılacaktır.

Erişim: <https://www.belfercenter.org/event/middle-east-dialogues-conversation-he-tzipi-livni>

Bu rapor KOSAM tarafından
özel olarak hazırlanmıştır.
www.kosam.org

KOSAM'dan...

Belirlediği alanlarda araştırma raporları üreten, bilgi notları yayımlayan, farklı sorunlara çözüm sunma amaçlı projelere imza atan bir yapı hüviyetindeki **Kalkınma Odaklı Stratejik Araştırmalar Merkezi (KOSAM)**, Konya merkezli bir düşünce kuruluşu olarak 2022 yılının ilk çeyreğinde kuruldu.

Ekonomi, ticaret, sanayi, iç ve dış politika dinamikleriyle sosyal politikalar, tarım, çevre, akıllı şehir, sağlık, enerji vb. konularla ilgilenen KOSAM faaliyetlerini şehir, ülke ve dünya ekseninde farklı başlıklarda yürütür.

Merkez; uluslararası düşünce kuruluşlarının faaliyetlerini, raporlarını ve güncel değerlendirmelerini düzenli takip eder. Bu kapsamda 2022 yılından itibaren KOSAM bünyesinde; dünya ve ülke gündemi hakkında bilgilenmek, düşünce kuruluşlarının raporlarından haberdar olmak ve en önemlisi küresel fırsatlardan faydalanıp risklerden kaçınmak için stratejik çalışmaları aktarmak amacıyla “**Dünya Ne Konuşuyor?**” Raporları hazırlamaktadır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu, her ayın ilk ve ikinci yarısını kapsamak üzere **ayda iki defa** okurlarıyla buluşmaktadır. Rapor için **Kuzey ve Latin Amerika, Euro Bölgesi, Orta ve Uzak Asya, Afrika, Orta Doğu, Avrasya** vb. çeşitli bölgelerde faaliyet gösteren düşünce kuruluşlarının gündemleri KOSAM’ın uzman kadrosu tarafından analiz edilir. Süreçte “Hangi kuruluş ne tür konularda çalışmış, gündemde ne var ve gelecekte beklentileri neler?” sorularına cevap aranır.

“Dünya Ne Konuşuyor?” Raporu; **Ekonomi, Politika, Çevre, Sosyal ve Teknoloji** olmak üzere **beş ana başlıkta** hazırlanır. Makale, rapor, bilgi notu, yorum vb. çalışmaların kısa özetleri okuyucuya yansıtılırken konu başlığı, makalenin hangi kurumdan alındığı ve bu merkezlerin hangi ülkede faaliyet gösterdikleri de raporda yer alır. Her özetin sonunda konuyla ilgilenen okurların orijinal çalışmaya hızlı bir şekilde ulaşabilmesi için erişim linkleri açık şekilde paylaşılır.

KOSAM olarak hedefimiz; “Dünya Ne Konuşuyor?” sorusunun cevabını ve bölgelerinde ulusal/ uluslararası politikaya yön veren kuruluşların “**yarınların gündemi**” olarak gördükleri farklı başlıkları analiz ederek güncel hâli ile aktarmaktır. Bu bağlamda **2024 yılında da** ekonomi, siyaset, ticaret, sanayi, sosyal politika, eğitim, çevre vb. alanlarda yerel, bölgesel, ulusal ve uluslararası araştırma ve çalışmalar yürütmeye, büyük veri analizi ile mevcut durum değerlendirmeleri yaparak geleceğe ışık tutmaya ve **sürdürülebilir kalkınmaya katkı sağlamaya devam ediyoruz.**